

frit kan aftale, at en sag uanset dens værdi skal behandles efter småsagsreglerne, kan retten kun træffe sådan bestemmelse efter anmodning fra en part. Retten er dog ikke afskåret fra af egen drift i medfør af stk. 1 at bestemme, at sagen skal overgå til almindelig proces, men påstandens størrelse vil sjældent i sig selv give grundlag herfor.

Bestemmelsen i stk. 2 giver retten mulighed for at skønne over, om en udvidelse af påstanden ud over beløbsgrænsen for småsagsreglerne bør føre til, at sagen overgår til almindelig proces. Der vil normalt ikke være anledning til at lade sagen overgå til almindelig proces, hvis der kun er tale om en mindre overskridelse af beløbsgrænsen, der ikke i øvrigt ændrer sagens karakter. Også ved noget større overskridelser af beløbsgrænsen, der ikke i øvrigt ændrer sagens karakter, bør der udvises varsomhed med at lade sagen overgå til almindelig proces, hvis udvidelsen først sker sent under sagen, eksempelvis under eller umiddelbart før hovedforhandlingen. Ved store overskridelser af beløbsgrænsen samt ved mindre overskridelser, der samtidig ændrer sagens karakter, vil der derimod ofte – uanset tidspunktet under sagen – være grund til at lade sagen overgå til almindelig proces.

Når retten bestemmer, at sagens videre behandling ved retten ikke skal ske efter småsagsreglerne, fortsætter sagsbehandlingen efter retsplejelovens almindelige regler om behandlingen af civile retssager. Hidtil foretagne processuelle skridt står således ved magt og skal ikke gå om alene af den grund, at sagen overgår til fortsat behandling efter almindelige procesregler.

Er der eksempelvis indhentet en sagkyndig erklæring efter småsagsreglerne, kan denne således anvendes som bevis under sagen. Retten kan imidlertid, hvis der skønnes at være behov for det, efter anmodning fra en part bestemme, at der skal afholdes syn og skøn efter de almindelige procesregler.

Som et andet eksempel kan nævnes, at hvis forberedelsen er afsluttet, er det alene hovedforhandlingen, der skal gennemføres efter de almindelige procesregler, medmindre retten finder grundlag for at genoptage forberedelsen efter de foreslåede regler i § 356, stk. 3, eller § 364, stk. 1 (lovforslagets § 1, nr. 86 og 87).

Byrettens afgørelser efter den foreslåede § 402 kan kæres til landsretten. Dette gælder både, når byretten henviser sagen til almindelig proces, og når byretten nægter at henviser sagen til almindelig proces.

Der henvises i øvrigt til pkt. 8.2.3 (afsnit III) i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 403

Den foreslåede bestemmelse indeholder en generel bestemmelse om bevisførelse, der i forhold til retsplejelovens § 341 (som ikke foreslås ændret), der gælder for den almindelige proces, er udtryk for en skærpet relevansvurdering. Mens det efter retsplejelovens § 341 er sådan, at bevisførelse kan ske, medmindre den pågældende bevisførelse skønnes at være uden betydning for sagen, foreslås det, at bevisførelse i småsagsprocessen kun skal kunne ske, når det må anses for sandsynligt, at den pågældende bevisførelse er af betydning for sagen.

Enhver bevisførelse i småsagsprocessen kræver således rettens tilladelse, og tilladelsen gives, når det må anses for sandsynligt, at bevisførelsen er af betydning for sagen. Bestemmelsen gælder både spørgsmålet om, hvorvidt bevisførelse kan tillades, og spørgsmålet om, i hvilke former bevisførelsen kan ske.

Bestemmelsen er udtryk for en ret begrænset skærpelse af kravet til bevisførelsens relevans. Bestemmelsen betyder således ikke, at parternes anmodninger om bevisførelse ikke i praksis i vid udstrækning vil kunne imødekommes, men derimod, at bevisførelsens betydning for sagen skal være sandsynliggjort i højere grad, end det kræves efter de almindelige procesregler. Bestemmelsen skal ses i lyset af formålet om, at småsagsprocessen skal være en hurtigere og billigere måde at få afgjort sager på.

Der henvises i øvrigt til pkt. 8.2.4 (afsnit III) i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 404

Den foreslåede bestemmelse indeholder regler om sagkyndig oplysning. Reglerne er forenklet i forhold til reglerne om syn og skøn. Anvendelse af egentligt syn og skøn efter retsplejelovens kapitel 19 (som ikke foreslås ændret) er ikke udelukket i småsager, men er der behov for egentligt syn og skøn, kan det tale for henvisning af sagen til almindelig proces efter den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 402, stk. 1.

Efter *stk. 1* kan sagkyndig oplysning efter anmodning fra en part tilvejebringes ved en forenklet form for syn og skøn eller ved indhentning af en udtalelse fra en brancheorganisation, responsudvalg eller lignende. En sagkyndig erklæring kan således være udtryk både for et mere abstrakt sagkyndigt skøn (typisk foretaget af en brancheorganisation, responsudvalg eller lignende) og for et konkret sagkyndigt skøn, typisk på grundlag af en besigtigelse (typisk foretaget af en særlig sagkyndig person).

Ved syn og skøn suppleres den skriftlige skønserklæring jævnligt af en afhøring af den sagkyndige i